

Vår saksbehandler: Fride T. Burton
E-post: Fride.Burton@utdanningsdirektoratet.no
Tlf: 23 30 14 55

Vår dato: 02.05.2013
Vår referanse: 2013/218
Deres dato:
Deres referanse:

Faglig råd for helse- og oppvekstfag

Referat møte 2/13 i Faglig råd for helse- og oppvekstfag-19.04.2013, Thon Hotel Arena, Lillestrøm

	Fra arbeidstakersiden	Fra arbeidsgiversiden
Inviterte	Wenche Skorbakk, Fagforbundet Trygve Natvik, Fagforbundet	Olav Østebø, Spekter Eli Sogn Iversen, KS Vibeke Teigaas, Virke (vara for Olaug Vibe, Virke)
	Fra skoleverket/skoleeier	Observatører
Inviterte	Sylvi Berg, Utdanningsforbundet Anne Yun Rygh, Utdanningsforbundet Kjell Reidar Hetland, KS skoleeier (Rogaland FK) Emma Konstanse Bentsen Elevorganisasjonen	Helsedirektoratet, Tonje Thorbjørnsen
	Meldt forfall	Utdanningsdirektoratet
	Olaug Vibe, Virke Kristin Vik, Delta	Fride Burton

Møteleder	Wenche Skorbakk	Referent	Fride Burton
Fredag 19. april møtet starter	kl: 10:00		
Fredag 19. april møtet slutter	kl: 16:00		
		Total tid	6 timer

Vennlig hilsen

Wenche Skorbakk
Leder

Olav Østebø
Nestleder

Dokumentet er elektronisk godkjent av rådets leder og nestleder

Saksliste

- Sak 12.13: Diverse orienteringer (Helsedir, UDIR og FR)
 Sak 13.13: Oppgavedeling i Helse Sør Øst v/Jorun Janbu Helse Sør-Øst
 Sak 14.13: Utviklingsredegjørelser og endring læreplaner ved Eli Karin Flagtvedt/Ragnhild Falch Utdanningsdirektoratet
 Sak 15.13: Søknad portørfaget v/Olav Østebø
 Sak 16.13: Høring inntak videregående opplæring v/Fride Burton/Wenche Skorbakk
 Sak 17.13: Høring obligatorisk gjennomføring av lærlingeundersøkelsen v/Wenche Skorbakk
 Sak 18.13: Gjennomgående dokumentasjon v/Trygve Natvig
 Sak 19.13: Tiltak HO i Meld St. 20 (2012-2013), status oppdragsbrev samfunnskontrakten, status statistikkbestilling v/Fride Burton
 Sak 20.13: Samfunnskontrakten, tiltak for flere voksne fagarbeidere v/Fride Burton
 Sak 21.13: Fylkesbesøk Vestfold og ev. utestående saker jf flytskjema 2013 v/Wenche Skorbakk/Fride Burton
 Sak 22.13: Eventuelt: Utviklingsredegjørelse

Sak 12.13: 10.30-11: Diverse orienteringer (Helsedir, UDIR, FR)**- Orientering om barnehagemeldingen (Meld. St. 24 (2012-2013) /Pia Paulsrud barnehagestaben, UDIR.**

Barnehagefeltet skal være synlig i direktoratets utdanningsfaglige spørsmål. Stab for barnehage bistår andre avdelinger og har egne oppgaver knyttet til blant annet støtte og veiledning og innholdssiden av barnehagefeltet.

Meld. St 24 (2012-2013) har fått blandet respons. Paulsrud orienterte om noen av de 40 tiltakene. Bakgrunnsinfo på barnehagefeltet: i 1974 bare 7% i barnehage nå 9 av 10 i barnehage. Økt oppmerksomhet rundt barnehagespørsmål, f.eks.fra Helsedirektoratet ift det forebyggende arbeidet. I dag over 6000 barnehager, ca 50/50 off/priv. Det har vært hevdet at det har vært mer fokus på kvantitet (makspris 2004, rett til plass 2009,) enn på kvalitet i barnehagepolitikken. Meldingen fremhever at andel ansatte med barnehagefaglig kompetanse er en kvalitetsindikator, og at denne har vært stabil i vekstperioden. Meldingen varsler bemanningsnorm fram mot 2020, 1 voksen per 6 barn over 3 år, 1 voksen per 3 barn under 6 år. Hva slags kvalifikasjoner skal de ha (Øyutvalget anbefalte å gjøre pedagognorm strengere, samt 25 % fagarbeidere i alle barnehager). Nå er det pedagognorm, men ikke bemanningsnorm eller fagarbeidernorm. Andel BUA har økt til ca 12% (2012) til tross for stor barnehageutbygging. Paulsrud informerte også om kompetansestrategi for alle barnehageansatte fra høsten 2014-2020, denne vil omfatte BUA. Staben er veldig opptatt av BUA, det er bl.a. laget veiledere om arbeid med språkstimulering i barnehagen og å forebygge mobbing i barnehage for alle ansatte i barnehagen. I kompetansesatsingen til FM er det midler til etterutdanning for alle ansatte i barnehagen.

Diskusjon og oppfølging: Faglig råd helse- og oppvekstfag kommenterte at termen "barnefaglig kompetanse" underkommuniserer hva barne- og ungdomsarbeider betyr for kompetanse, på s 64 kommer det ikke frem at det er behov for barne- og ungdomsarbeidere (BUA). Rådet påpekte at de var opptatt av mål for BUA i barnehager og at også fagskoletilbud som kan inspirere til å ta BUA, andre faktorer som ble nevnt var lønn og kompetanseheving. Rådet er opptatt av det ønskes større bredde i fagskoletilbud knyttet til oppvekstfeltet. FRHO påpekte at det er viktig å bygge identitet rundt BUA. Det er lite synliggjøring i offentlige dokumenter av hva som ligger i dette faget. BUA har samme vilkår som assistenter, rådet opptatt av at BUA er en kompetanse som må løftes fram på selvstendig grunnlag. I de tradisjonelle fagene snakker man om fagarbeidere på en selvstendig måte, mens man BUA blir omtalt i en assistentrolle. Rådet bad Paulsrud sjekke om det foreligger tall på behovet for BUA. Det ble også bedt om ev. kunnskap når det gjelder bruk av BUA-kompetanse mot SFO-ordning i skole, jf. at BUA dekker gruppen opp til 18 år.

- Orientering Helsedirektoratet v/Tonje Thorbjørnsen: Det ble orientert om omsorgsmeldingen, den nye kvalitetsavtalen med KS, samt de foreløpige Kostra-tall. Andel med høyere utdanning har økt, mens andel videregående går svakt ned. Andelen uten formell helsefaglig utdanning går også litt ned, men antallet går opp. Det er ca 65000 ansatte ufaglærte

innen pleie og omsorg, ca 40000 kan være målgruppe for voksenopplæring. Det utdannes under 1000 praksiskandidater i året. Det blir autorisert stadig flere helsefagarbeidere, men dette skyldes primært utfasing av hjelpepleierutdanningen. Rådet sa man kan bruke Kostra-tallene ift bestillingen Meld St. 20. Autorisasjonstall 2012: 3252 (voksen, ungdom, innvandrere), nedgang med 500 fra 2011. Man vet imidlertid ikke hvor mange av disse som faktisk arbeider i helse- og omsorgstjenesten.

Orientering KS:

Det ble orientert om prosjektet forsøk med videregående opplæring på arbeidsplassen i helsearbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget. Det er VOX som har ansvaret for forvaltning og utprøving. Det er 5 fylker som deltar i prosjektet. Det er Nord Trøndelag, Vestfold, Rogaland, Hordaland og Hedmark. Dette er et viktig prosjekt for å prøve ut alternative utdanningsmodeller for voksne som kan være bærekraftig for framtida.

KS starter også et pilotprosjekt for å kvalifisere medarbeidere i kommuner til fagbrev. Dette er også rettet mot helsearbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget. KS ønsker å legge til rette for godt samarbeid mellom fylkeskommuner og kommuner om kvalifisering av medarbeidere i kommunene uten formell relevant utdanning. I pilotprosjektet er Møre og Romsdal, Akershus og Oppland invitert inn. De vil velge ut 3-5 kommuner i hvert fylke for deltagelse. Det har vært avholdt et møte med Fagforbundet sentralt for forankring, slik at de kan ta dra dette videre med sine lokale tillitsvalgte.

- Kort orientering status fra arbeidsgrupper (ambulansesfag kryssløp, apotekteknikk, kartlegging læremidler)

Ambulansesfag: Spekterrepresentant orienterte om at man i gruppen prøver få inn flere fra skolesiden. Virke og Spekter er inne, venter tilbakemelding fra Delta. Arbeidet skal sikre kunnskapsinnhenting. Tar sikte på å slutføre arbeidet i løpet av mai, og legge fra til fylkesbesøket. Det er kompetansemål i helsearbeider som ikke er dekket i ambulansesfaget, dette ser gruppen på.

Apotekteknikk: Spekterrepresentant orienterte fra sitt møte med gruppen i Stavanger. Gruppen har en god prosess, og leverer innen 1. juni. Tema som er diskutert er: utdanningsmodell, kompetansemål, gruppen sitter igjen med 3 modeller: dagens, spesialisering på vg2 og lærefag. Gruppen må ha tett kommunikasjon med apotekforeningen. Gruppens leder Berntsen avklarer med foreningen. Gruppen ser på konsekvenser av lærefag, det kan ha betydelige utfordringer i apotekene. Søker kontakt innad i bransjen, godt sammensatt utvalg. Rådet vil sette opp gruppens innspilling (frist 1. juni) for behandling høsten 2013.

Kartlegging læremidler: Det er spilt inn behov for læremidler i ortopediteknikk og fotterapi.

- Orientering fra ev. deltakelse på konferanser rådsmedlemmer: Ingen orienteringer

Sak 13.13: Kl 11-11.30: Oppgavedeling i Helse Sør-Øst v/Prosjektleder Torun Janbu i Helse Sør-Øst

Prosjektleder Torun Jansbu snakket om strategisk kompetanseutvikling og oppgavedeling i helse-sør øst. Det er fokus på mange ting parallelt: skaffe grunnlagskart av hvilke kompetanser man har, det er ikke god nok oversikt over kompetansen i helsevesenet, (talltelling), hvilke faktorer som påvirker behovene i framtiden (reformer etc), det lages simuleringsmodell med scenarioer for framtiden som sendes alle helseforetak med oversikt over kompetanse for deres foretak og scenarioet med spørsmål om kjenner de seg igjen i dette. Infoen samles og ser på hvordan man skal dekke kompetansen og behovene man ser, det jobbes med nettverk om utdanning og kompetanseutvikling i samarbeid med samhandlingsprosjektet i helse sør-øst. Helsefagarbeideren sees på i samarbeid med regionalt utdanningsutvalg. En gruppe skal si noe om helsefagarbeiderens rolle i framtiden i spesialisthelsetjenesten. Helsesekretærene er også tatt inn i nettverket. Man ønsker mer kompetanse, praksis og lærlinger for spesialisthelsetjenesten.

Diskusjon i rådet:

Rådet er opptatt av å være oppdatert om utviklingen innen oppgavedeling. Rådsleder viste til fagbladet Overlegen1 som skriver om dette.

Helsedirektoratets observatør spurte om når arbeid med simulering, modeller og scenarioer blir tilgjengelig for helsemyndighetene. Spekterrepresentant uttalte at mye er gjort for å beskrive behovene for en paramedic utdanning: Det trengs en utdanning, skal det være egen autorisasjon? Få på plass kompetansen først, så se på hvordan skal synliggjøres. Andre land har laget kvalitetsindikatorer, og beholdt grunnleggende utdanning i tillegg til høgskoleutdanning.

Sak 14.13: kl 12.15-13:00: Utviklingsredegjørelser og endring læreplaner v/ Eli Karin Flagtvædt og Ragnhild Falch, Utdanningsdirektoratet

Se vedlagte presentasjon.

Sak 15.13: Søknad portørfaget (se vedlegg) v/Olav Østebø. Rådet har søkt om nytt lærefag i portørfaget og mottatt brev om behov for tilleggsbegrunnelse fra UDIR 21.01.13. Rådet har laget tilleggsbegrunnelse som settes opp for vedtak 19.04.13.

Vedtak: Faglig råd helse- og oppvekstfag ber om at portørfaget skal rekruttere fra Vg2 helsearbeiderfaget, VG2 ambulansarbeiderfaget og VG2 helseservicefaget og oversender brev til Utdanningsdirektoratet med begrunnelsen for dette.

Sak 16.13: Høring - inntak til videregående opplæring: v/Fride Burton og Wenche Skorbakk (se vedlegg av 19.2). Utdanningsdirektoratet sender på høring forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven kapittel 6 om inntak til videregående opplæring. Det foreslås også et nytt kapittel 6A om formidling av lærlinger og lærekandidater. Det tas sikte på at endringene vedtas fra 01.08. 2013 og trer i kraft fra 01.01. 2014. Det første inntaket som vil reguleres av bestemmelsene er inntaket til skoleåret 2014 – 2015

<http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Hoering---inntak-til-videregaende-opplaring/>

Vedtak: Faglig råd helse- og oppvekstfag anbefaler at Utdanningsmyndighetene sjekker med Helsemyndighetene og andre autorisasjonsmyndigheter om det er behov for ev. særskilte inntakskrav knyttet til autorisasjonsfagene i HO forut for endelig forskriftsfastsetting. Utover dette uttaler organisasjonene seg direkte.

Sak 17.13: Høring – obligatorisk gjennomføring av Lærlingundersøkelsen jf mail av 13.3 v/Wenche Skorbakk

Utdanningsdirektoratet sender forslag om forskriftsfesting av obligatorisk gjennomføring av Lærlingundersøkelsen på høring: <http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Hoyring--obligatorisk-gjennomforing-av-Larlingundersokinga/>

Høringen vurderes til å være innenfor de faglige rådernes fokusområder og sekretariatet ber rådet vurdere å gi begrunnet høringsuttalelse innen frist 31.05. 2013, eller om det skal overlates til organisasjonene å uttale seg direkte.

Vedtak: Faglig råd helse- og oppvekstfag støtter at lærlingundersøkelsen gjøres obligatorisk og at det arbeides med å videreutvikle den og få opp svarprosenten. Rådet ber om at dette sees som en del om lovens bestemmelse om den årlige rapporteringen fra lærebedriften.

Sak 18.13: Gjennomgående dokumentasjon (se vedlegg) v/ Trygve Natvig

Kunnskapsdepartementet ønsker at forslag om gjennomgående dokumentasjon sendes på høring. Jf. Utdanningsdirektoratets mail av 14.02.13 vedlagt. Tidligere FRHS var med i prosjektet om gjennomgående dokumentasjon og kunne ikke på bakgrunn av prosjektet se at det er grunnlag for å innføre en obligatorisk dokumentasjonsordning for alle. Når det nå kan gå i retning av at det blir foreslått en ordning for noen fag i forestående høring, ble saken opp for drøfting i FRHO i lys av tidligere drøfting.

Diskusjon: Originalprosjektet varte i for kort tid og derfor fikk man ikke spurt lærlinger som hadde med seg dokumentasjon og som skulle søke jobb. Prosjektet gir derfor bare et svar på at noen vet det kan være nyttig med gjennomgående dokumentasjon. I tekniske fag lettere å

dokumentere med bilder og videoer. Det er vanskeligere å dokumentere arbeidet med barn/unge på denne måten. Skolene har vansker med å dokumentere læringsaktivitet for en BUA i den vanlige hverdagen. Lærling i barnehage bør kunne dokumentere for eksempel via mye kontakt med foreldre, mye kontakt med barn med spesielle behov, arbeid i flerkulturell barnehage etc. Det skjer læringsaktiviteter i dette, det lå ikke i perspektivet å tenke slik i originalprosjektet. Dersom man skal ha en slik ordning i HO, må den være enkelt og ubyråkratisk. Hva betyr det for status for fagbrevet? Når flere tar opp gjennomgående dokumentasjon, kan det fort oppstå ulike måter å gjøre det på. Det kommer ikke fram hvordan dokumentasjonen skal gjennomgås. Dersom dokumentasjon synliggjør hvordan og hvor dokumentasjonen er foregått, kan det bli stigmatiserende med slik dokumentasjon. Det er opplæringen som må synliggjøres, ikke lærestedet.

Vedtak: FRHO tar opp saken om gjennomgående dokumentasjon igjen til høsten i forbindelse med høringen.

Sak 19.13: Melding Storting no. 20 (2012-2013) på rett vei, status tiltak i oppdragsbrev 4/13 Samfunnskontrakten punkt 4 og svar på bestilling statistikkbestilling (vedlegg ettersendes) v/Fride Burton

Gjennomgang av de viktigste tiltak for HO i melding St. no. 20, status for punkt 4 i oppdragsbrev 4/13 om vekslingsmodell HO, samt svar på statistikkbestilling (jf rådsmøtet 13.2).

Diskusjon: Rådet diskuterte hvilke saker som skal prioriteres i rådet knyttet til ovennevnte. FRHO påpekte at oppdraget i samfunnskontrakten punkt 4 forutsetter samarbeid med FRHO. FRHO har ventet på oppdrag knyttet til læreplaner siden Meld St 13 (2011-2012) og rådet purret på dette høsten 2012 i brev til KD. FRHO er positiv til at arbeid nå igangsettes, men ønsker involveres i et tettere samarbeid med direktoratet og fylkene med å finne gode modeller. Rådet tar til etterretning at bestilling allerede er sendt fylkene, men påpeker at risikovurdering opp mot helsemiljølovning og arbeidsmiljølovgivning bør foretas, og at mål knyttet til samhandling og kommunikasjon bør gjennomføres i forkant av utprøving.

Vedtak: Vekslingsmodell settes som sak i rådet til høsten etter at AU har fått diskutert plan for oppfølging.

Sak 20.13: Samfunnskontrakten- tiltak for voksne (se vedlegg)

Rådet tar til etterretning det ambisiøse målet i samfunnskontrakten. Faglig råd helse- og oppvekstfag ønsker VOX-prosjektet videreført. Rådet er bekymret for framdriften i utvikling av nye modeller for opplæring av voksne innenfor helse- og oppvekstfag.

Vedtak: Rådet ber rådssekretær sjekke status på realkompetanse-retningslinjer og melde tilbake til rådet.

Sak 21.13: Fylkesbesøk Vestfold (vedlagt program) og ev. utestående saker i flytskjema 2013 (se vedlegg) v/Fride Burton

Program fylkesbesøk og flytskjema ble gjennomgått.

Sak 22.13: Eventuelt

Utviklingsredegjørelse HO 2013 (frist UDIR 30.12. 2013). Rådet ønsker jobbe systematisk med dette. Kartlegge hvilke sentrale utredninger finnes, samle disse fortløpende (Jf arbeidsgruppene). Legge opp en status for fagene vi ikke har arbeidsgrupper på. Observatør fra Helse- og oppvekstdirektoratet og fagperson fra Barnehagestaben hjelper med å finne utredninger relevant for helse og oppvekst. Problemstillinger som bør med: Styrke den selvstendige fagarbeideren innenfor oppvekst; Helsearbeider: Bør rådet se mer på denne planen?; samhandlingsreformen, innovasjon i velferd, velferdsteknologi etc.

Det ble foreslått å ha en Workshop/2 dagers møte til høsten og leder bad rådsmedlemmene tenke over ev. personer som kan bistå i arbeidet via arbeidsgrupper.

Vedtak: Utviklingsredegjørelser settes opp i AU for å sette opp plan for videre behandling i rådet.

ECVET-konferanse 3. juni 2013: Rådet har mottatt invitasjon til ECVT-konferanse

Vedtak: Invitasjon til ECVET-konferanse 3. juni sendes Ingri Bjørnevik, Fagforbundet som rådets medlem i ECVET-arbeidet. Olav Østebø melder tilbake om kan delta i tillegg.